

ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เรื่อง การจัดสวัสดิภาพแม่ในสถานที่เพาะพันธุ์แมว

พ.ศ. ๒๕๖๓

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔ และมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๗ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง การจัดสวัสดิภาพแม่ในสถานที่เพาะพันธุ์แมว พ.ศ. ๒๕๖๓”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในประกาศนี้

“สถานที่เพาะพันธุ์แมว” หมายความว่า สถานที่ที่มีการเพาะพันธุ์แมวเพื่อการค้า และให้หมายความรวมถึงสถานที่ซึ่งรับดูแลแมวเพื่อการเพาะพันธุ์แมวเพื่อการค้าด้วย

“เจ้าของแมว” หมายความว่า เจ้าของกรรมสิทธิ์ และให้หมายความรวมถึงผู้ครอบครองแมว หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายให้ดูแล ไม่ว่าจะได้รับมอบหมายจากเจ้าของกรรมสิทธิ์หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากเจ้าของกรรมสิทธิ์ให้ดูแลด้วย

ข้อ ๔ เพื่อให้แม่ในสถานที่เพาะพันธุ์แมวได้รับการเลี้ยงหรือดูแลให้มีความเป็นอยู่ในสภาวะที่เหมาะสม มีสุขภาพอนามัยที่ดี มีที่อยู่ อาหารและน้ำอย่างเพียงพอ ให้เจ้าของแมวดำเนินการจัดสวัสดิภาพแม่ในสถานที่เพาะพันธุ์แมวตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ดังนี้

(๑) การจัดการด้านอาหารและน้ำ

จัดให้แมวทุกตัวได้รับอาหารและน้ำดื่มที่สะอาด มีคุณภาพ ปริมาณ และความถี่ของการให้อาหารอย่างเหมาะสม โดยคำนึงถึงพันธุ์ อายุ ขนาดน้ำหนักตัว และสภาพร่างกายของแมว ดังนี้

(ก) ลูกแมวหลังหย่านมจนถึง ๖ สัปดาห์ ต้องได้รับอาหารที่เหมาะสมและเพียงพอต่อความต้องการ โดยสามารถเข้าถึงอาหารได้ตลอดเวลา

(ข) ลูกแมวอายุตั้งแต่ ๖ - ๑๖ สัปดาห์ ต้องได้รับอาหารอย่างน้อยวันละ ๓ ครั้ง

(ค) แมวอายุตั้งแต่ ๑๖ สัปดาห์ขึ้นไป แมวตั้งท้อง และแม่พันธุ์แมวให้นม ต้องได้รับอาหารอย่างน้อยวันละ ๒ ครั้ง หรือตามความเหมาะสมและเพียงพอต่อความต้องการของร่างกาย

(ง) อาหารที่เหลือจากการให้แมวกินแต่ละครั้งให้เก็บทิ้ง ไม่ปล่อยให้เน่าเสียไว้ในภาชนะใส่อาหารแมว

(จ) อาหารและน้ำที่ให้แมวกินต้องสะอาด ปราศจากสิ่งปนเปื้อนที่เป็นอันตรายต่อแมว

(ฉ) ภาชนะใส่อาหารและน้ำให้แมวต้องทำจากวัสดุที่ไม่เป็นอันตรายและง่ายต่อการทำความสะอาด

(ซ) จัดภาชนะใส่อาหารและน้ำสำหรับแมวแต่ละตัว ยกเว้นลูกแมวครอกเดียวกันสามารถใช้ภาชนะใส่อาหารร่วมกันได้ และจัดให้ห่างจากบริเวณที่แมวนอนหรือซบถ่าย

(๒) การจัดการด้านที่พักอาศัยและสิ่งแวดล้อม

(ก) โรงเรือนหรือกรงเลี้ยงแมว

๑. มีโครงสร้างแข็งแรง คงทน มีหลังคาป้องกันแสงแดด ฝน ลมพายุหรือสภาพอากาศที่มีผลกระทบต่อสุขภาพและความปลอดภัยของแมว ไม่มีส่วนแหลมคมที่อาจเป็นอันตรายต่อแมวง่ายต่อการทำความสะอาดและบำรุงรักษา โดยคำนึงถึงการแสดงออกซึ่งพฤติกรรมตามธรรมชาติของแมว

๒. พื้นที่ส่วนกลาง พื้นที่การเลี้ยง มีสภาพแวดล้อมที่ถูกสุขลักษณะ สะอาด มีอุณหภูมิที่เหมาะสม มีแสงสว่าง และมีการถ่ายเทอากาศ

๓. สามารถป้องกันสัตว์พาหะหรือสัตว์อื่นเข้าสู่โรงเรือนหรือพื้นที่เลี้ยงได้ และป้องกันไม่ให้แมวในสถานที่เพาะพันธุ์แมวหลบหนีได้

๔. พื้นที่สำหรับแม่แมวและอนุบาลลูกแมว ๑ ครอก ต้องมีพื้นที่ไม่น้อยกว่า ๒.๐๐ ตารางเมตร และความสูงไม่น้อยกว่า ๑.๘๐ เมตร

๕. พื้นที่สำหรับแมวโตเต็มวัย ๑ ตัว ต้องมีพื้นที่ไม่น้อยกว่า ๐.๗๕ ตารางเมตร และความสูงไม่น้อยกว่า ๐.๕๕ เมตร โดยคำนึงถึงความเหมาะสมกับขนาดตัวของแมวเพื่อให้เพียงพอต่อการยืนและการนอนเหยียดตัวของแมว

๖. ภายในกรงเลี้ยงแมวต้องจัดให้มีพื้นที่เป็นสัดส่วนสำหรับการนอน หลบซ่อน หรือรัง และมีพื้นที่พร้อมอุปกรณ์สำหรับการซบถ่ายของแมวแต่ละตัว

(ข) ผังและโครงสร้างของสถานที่เพาะพันธุ์แมว ต้องจัดให้เป็นสัดส่วนและเหมาะสมกับการปฏิบัติงานตามวัตถุประสงค์

(ค) ดูแลรักษาโรงเรือน กรงเลี้ยงแมว อุปกรณ์ และบริเวณโดยรอบสถานที่เพาะพันธุ์แมว ให้ถูกสุขลักษณะอยู่เสมอ มีระบบจัดการของเสียและสิ่งปฏิกูลที่เหมาะสมเพื่อไม่ให้ส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของแมว

(๓) การจัดการด้านสุขภาพอนามัย

(ก) เจ้าของแมวต้องดำเนินการตามระบบป้องกันโรคระบาดและระบบควบคุมโรคระบาดในแมวตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดตามพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘ และจัดให้แมวทุกตัวได้รับวัคซีนป้องกันโรค การป้องกันและกำจัดปรสิต ตามคำแนะนำของสัตวแพทย์เป็นประจำทุกปี

(ข) ดูแลแม่วทุกตัวให้มีสุขภาพอนามัยที่ดี โดยสังเกตพฤติกรรม ความเจ็บป่วย เจ็บปวด บาดเจ็บ หรือความเครียดของแม่ว อย่างน้อยวันละ ๑ ครั้ง และหากพบว่ามีความผิดปกติ หรือเจ็บป่วยให้ปรึกษาสัตวแพทย์และจัดให้แม่วนั้นได้รับการรักษาทันที

(ค) แม่วในกรณีดังต่อไปนี้ ให้เลี้ยงหรือดูแลไว้ในสถานที่หรือกรงเลี้ยงเฉพาะ เพื่อการสังเกตอาการ การตรวจรักษา หรือการดูแลเฉพาะ แล้วแต่กรณี

๑. แม่วที่ได้รับมาจากแหล่งอื่น ต้องแยกกักไว้ดูอาการเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๑๔ วัน หรือตามคำแนะนำของสัตวแพทย์

๒. แม่วที่ป่วย มีอาการผิดปกติ หรืออยู่ระหว่างการรักษา

๓. แม่วที่มีพฤติกรรมไม่สามารถเลี้ยงรวมกับแม่วตัวอื่นได้ เช่น แม่วในช่วงการผสมพันธุ์ แม่วที่มีนิสัยดุร้าย

๔. แม่วตั้งท้องในสัปดาห์สุดท้ายก่อนคลอด แม่แม่วและลูกแม่วเพิ่งคลอด

(ง) การบำบัดโรคแม่วต้องกระทำโดยสัตวแพทย์หรือภายใต้การกำกับดูแลของสัตวแพทย์

(๔) การจัดการด้านแสดงพฤติกรรมตามธรรมชาติ

จัดให้มีพื้นที่ส่วนกลางที่มีความสูงไม่น้อยกว่า ๑.๘๐ เมตร สำหรับให้แม่วแสดงพฤติกรรมตามธรรมชาติเพื่อการปฏิสัมพันธ์ระหว่างแม่วตัวอื่นหรือกับผู้เลี้ยง และจัดให้แม่วได้เข้าพื้นที่ส่วนกลาง อย่างน้อยวันละ ๑ ครั้ง

(๕) การจัดการด้านสภาวะทางจิตใจ

(ก) สังเกตและประเมินสภาวะทางจิตใจของแม่วอย่างสม่ำเสมอ หากพบว่าแม่วมีภาวะ ความเครียด หวาดกลัว หรือทุกข์ทรมานจากสิ่งเร้าใด ๆ ให้รีบดำเนินการแก้ไขปรับปรุงอย่างเหมาะสมทันที

(ข) ดูแลให้มีการปฏิบัติต่อแม่วอย่างเหมาะสม หลีกเลี่ยงการกระทำที่ส่งผลเชิงลบ ต่อสภาพจิตใจของแม่ว การจับ ขัง ควบคุม หรือบังคับแม่ว ต้องกระทำอย่างเหมาะสมไม่ก่อให้เกิด ความเครียด หวาดกลัว หรือเป็นอันตรายต่อแม่ว

(ค) จัดให้มีอุปกรณ์ที่ส่งเสริมให้แม่วมีสุขภาพจิตใจที่ดี เช่น ของเล่น อุปกรณ์ลับเล็บ ชั้นต่างระดับ

ข้อ ๕ เพื่อประโยชน์ในการจัดสวัสดิภาพของแม่ว ให้เจ้าของแม่วปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ดังนี้

(๑) บันทึกและจัดเก็บข้อมูลของแม่วทุกตัว

(ก) ข้อมูลด้านสุขภาพของแม่วแต่ละตัว ดังนี้

๑. อายุ เพศ พันธุ์ สี ต่าหนิ วัน เดือน ปีเกิด แหล่งที่มาและเลขประจำตัว หรือหมายเลขไมโครชิพ (ถ้ามี)

๒. ประวัติสุขภาพและการรักษา ประวัติการผสมพันธุ์ หลักฐานการได้รับวัคซีน ประวัติการถ่ายพยาธิ และประวัติการป้องกันเห็บหมัด

๓. วันที่รับเข้า วันที่ขายหรือส่งมอบแมว วันที่แมวตาย
- (ข) ข้อมูลเจ้าของแมว ข้อมูลผู้ซื้อ หรือผู้รับมอบแมว
- (ค) การเก็บรักษาข้อมูล ให้เก็บไว้มีกำหนด ๑ ปี นับตั้งแต่วันที่พ้นจากการเป็นเจ้าของ
- (๒) การใช้พ่อพันธุ์แมวและแม่พันธุ์แมวเพื่อการเพาะพันธุ์
- (ก) พ่อพันธุ์แมวต้องมีอายุไม่น้อยกว่า ๑๐ เดือน นับถึงวันที่ใช้ผสมพันธุ์ และมีลูกอันตะในถุงหุ้มอันตะครบถ้วนสมบูรณ์
- (ข) แม่พันธุ์แมวต้องมีอายุไม่น้อยกว่า ๑๐ เดือน นับถึงวันที่ใช้ผสมพันธุ์ ไม่ผสมพันธุ์ในการเป็นสัดครั้งแรก และให้กำเนิดลูกแมวไม่เกิน ๒ ครอกต่อปี
- (ค) พ่อพันธุ์แมวและแม่พันธุ์แมวทุกตัว ต้องได้รับการตรวจสุขภาพประจำปีโดยสัตวแพทย์ และได้รับการตรวจและรับรองว่าไม่ติดเชื้อ Feline Leukemia Virus (FeLV) และ Feline Immunodeficiency Virus (FIV) ก่อนการผสมพันธุ์
- (ง) จัดพื้นที่เฉพาะสำหรับการผสมพันธุ์ ไม่น้อยกว่า ๐.๗๕ ตารางเมตร มีการเฝ้าระวังตลอดช่วงเวลาการผสมพันธุ์ และในกรณีที่แมวตัวใดตัวหนึ่งได้รับบาดเจ็บหรือมีความผิดปกติ ต้องได้รับการตรวจรักษาหรือคำแนะนำจากสัตวแพทย์
- (จ) ไม่ใช่แมวดังต่อไปนี้ เพื่อการเพาะพันธุ์
๑. แม่พันธุ์แมวที่มีอายุมากกว่า ๗ ปี ขึ้นไป
 ๒. แม่พันธุ์แมวที่มีสุขภาพไม่เหมาะสมที่จะใช้เป็นแม่พันธุ์
 ๓. แมวที่มีลักษณะทางพันธุกรรม ทางกายภาพ พฤติกรรม หรือสุขภาพร่างกายเมื่อผสมพันธุ์แล้วจะเกิดผลเสียต่อสุขภาพ สวัสดิภาพของแมวนั้น หรือลูกแมวที่จะเกิดมา
- (ฉ) พ่อพันธุ์แมวและแม่พันธุ์แมวที่ไม่ได้ใช้เพื่อการเพาะพันธุ์แล้ว เจ้าของแมวต้องจัดสวัสดิภาพให้แมวดังกล่าวอย่างเหมาะสม เช่น การทำหมัน การหาบ้านใหม่
- (๓) การดูแลแมวท้อง แม่แมว และลูกแมวหลังคลอด
- (ก) เมื่อแมวแสดงอาการเบ่งคลอด ต้องเฝ้าระวังจนกว่าแมวจะคลอดลูกเสร็จ และสังเกตอาการหลังคลอด ในกรณีที่แมวท้องแสดงอาการเบ่งคลอดเป็นเวลานานต้องได้รับการแนะนำจากสัตวแพทย์
- (ข) ดูแลแม่แมวให้นมลูกแมวทุกตัวอย่างทั่วถึง หากพบว่าแม่แมวหรือลูกแมวมีความผิดปกติ ต้องได้รับการแนะนำจากสัตวแพทย์
- (ค) ไม่แยกลูกแมวออกจากแม่แมว และขนส่งลูกแมวที่อายุน้อยกว่า ๖๐ วัน ยกเว้นจะได้รับความเห็นจากสัตวแพทย์ให้ดำเนินการได้เพื่อประโยชน์ด้านสุขภาพ สวัสดิภาพ หรือกรณีฉุกเฉิน

(๔) จัดให้มีมาตรการรองรับเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉินที่อาจมีผลกระทบต่อการจัดสวัสดิภาพแมวอย่างร้ายแรง เช่น การเคลื่อนย้ายแมวเมื่อมีเหตุการณ์น้ำท่วม ไฟไหม้ หรือโรคระบาด

ประกาศ ณ วันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๓

ประภัตร โพธสุธน

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปฏิบัติราชการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์